

Szakszervezeti színjátszók Tatabányán

Nagy siker volt

Komoly szakmai és közönségsikert arattak a VI. Országos Szakszervezeti Színjátszó Találkozón fellépett csoportok. Az amatőr színjátszók megmérettetése előtti közel egyéves előkészítő munka során — véleményem szerint ez volt a siker egyik záloga — az előzsűrik megtekintették a tatabányai találkozóra jelentkező *hatvankilenc együttest*, s ebből a meglehetősen népes mezőnyből válogatták ki a résztvevő csoportokat. A szak-

szín Debrecenből, a *Petőfi Kohász Színpad* Salgótarjánból, a *VIDEOTON Színpad* Székesfehérvárról, a *KPVDSZ Színjátszó Csoport* Pécsről, a *Pécsi Nyitott Színpad*, a *STÚDIÓ „K”* Budapestről, a *REFLEX Színpad* Zalaegerszegről, a *METRÓ Színpad* Budapestről, a házigazda *Tatabányai Bányász Színpad*, s a már említett két szakmunkásképző intézeti csoport.

mű jelenetét adta elő a *Petőfi Kohász Színpad*. Nem népi komédia a műfaj, ahogy jelölik, hanem egyszerűen népi környezetbe helyezett kabarétréfa. Jóízűen, sallangmentesen, bő komédiázó kedvvel oldotta meg a három kitűnő színjátszó a jelenetet. Kissé küzdöttek a nagy színpad adta térrel.

Eörsi István: *Széchenyi és az árnyak* című darabját a székesfehérvári *Videoton Színpad* adta elő. Az egyik legjelentősebb bemutató volt. Gondolati megformálásával tűnt ki elsősorban, az értelmezés egyáltalán nem volt didaktikus, szájbarágó, aktualizáló. Egyszerűen aktuális volt. Kitűnő színészválasztások és szerepelemzések jellemezték a munkát.

A pécsi *KPVDSZ Színjátszó Csoport* Kellér Dezső néhány kabaréjelenetével szerepelt a fesztiválon. Több évtizede műveli a csoport ezt a műfajt, ezért is kerültek a fesztivál

Fiatalok a nézőtérén

Videoton Színpad

munkásképző intézetek számára a Szakszervezetek Fővárosi Művelődési Háza tartott bemutatót, amelynek eredményeként a két legjobbnak minősített együttes kapott lehetőséget arra, hogy szintén Tatabányára utazhasson. Az utóbbiak közül a *kaposvári KIT-KAT*, valamint a *leninvárosi 106. sz. Szakmunkásképző Intézet* színjátszó együttesei esett a választás, csakhogy a kaposvári fiatalok nem tudtak eleget tenni a meghívásnak, így helyettük — a tartalékként szóba került — *kecskeméti Ív csoport* szerepelt Tatabányán. Mivel a KISZ Központi Művészegyüttes sem tudott eleget tenni a meghívásnak, így végül tizenegy csoport vett részt a találkozón: az *UNIÓ Mozgás-*

Nagyon nehéz számot adni a bemutatók és a viták során szerzett sokrétű élményről, különösképpen a fesztivál hangulatáról. A következőkben megkíséreltem összefoglalni az egyes előadásokról kialakult véleményemet.

Az *UNIÓ Mozgásszín* „Atlantiszrock szvit” címmel (szvit a békéről) mutatta be az előadást. Amennyiben az alcím nem jelezné, pontosan nem lehetne tudni, hogy valójában miről is volt szó. Éppúgy lehetett volna a sötétség-világosság harca, vagy mint a vitában egy hozzászóló jelezte, a Nap és a Hold harca is a produkcióban „elmondott” tartalom. Erénye volt a fegyelmezett és odaadó színjátszói jelenlét.

Móricz Zsigmond „TIK-TAK” cí-

közönsége elé, versenyen kívül. Előnye a poentírozóképeség, bár jórészt külsőlegesen eszközöket használtak erre.

A kecskeméti *ÍV-csoport* Pirandello: *Bizonyos kötelezettség* című panoptikum játékát adta elő. Dicséretes, hogy szakmunkásképzősök vállalkoztak erre a nehéz feladatra, elmarasztalando azonban, hogy színjátszó érettségüket, képességeiket végül is meghaladta a feladat. A rendező hibája, hogy a novella adaptációit nem sikerült megfelelő dramaturgiai rendbe szedni.

A leninvárosi *106. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet és Szakközépiskola Színpada* Csokonai Vitéz Mihály: *Dorottya*ival szerepelt. Az adaptáció nem a legsikeresebb, ebben

a rendező csak annyiban hibás, hogy tekintélyelvűen elfogadta. Sokszor megtörténik ugyanis, hogy az egyébként kitűnően mozgó, beszélő narrátorok elmondják a szöveget, s a szereplők ugyanezt eljátsszák. Elég szellemes a játék térbefoglalása, jelzései, figurateremtésre való törekvésük is tettenérhető.

A *Pécsi Nyitott Színpad* Örkény István: Forgatókönyv című produkciója folytatta a sikersorozatot. Izgalmas, jó szcenikájú, magas technikai szintű előadás. Mind színészvezetésben, mind a rendező elképzelések érvényrejuttatásában pontos. Az előadás abban volt jó, hogy nem kívánt didaktikus lenni. Valójában nyitott volt. A rendező és a játékosok életkora magyarázta az „örkényietlen” befejezést: egy kisfiú Nino Róta Fellini filmzenéjét hegedülte el — így érzelmi kioldást adott a darab, a

teljesítményt nyújtott a Lukács szomszédot alakító színjátész, de a többiek sem maradtak el sokban mögötte. A befejezés ugyan egy kissé sutára sikerült, de ez mit sem von le a produkció egészének értékéből.

A zalaegerszegi *Reflex Színpad* Alekszander Blok: Mutatványos bódéjával lépett közönség elé. Kísérletező színház, profi technikai és scenikai szinten. Nem hozott sem igazi közönség-, sem szakmai sikert, mivel a rendezői gondolat eléggé rejtve maradt. Túlesztétizáló, itt-ott szépelgő előadásukból ugyanis kimaradt a megértést célzó biztos fogódzó. Zavartalan, a látvánnyal ugyan megjelölve keltek fel a nézők az előadás után. A vita is e körül folyt: „Szép, szép, de minek.”

A *METRÓ Színpad* Csehov: Ivanovját adta elő, igényes előadásban. A rendező szándékosan mondott le a teljes — színes — csehovi világról.

Bohócok (Tatabánya). Rendezte: Lengyel Pál.

Zenedramaturgiai díj: STÚDIO „K” — Rendezte: Fodor Tamás.

Ezen kívül a zsűri két férfi alakítási és egy epizód alakítási díjat adott ki.

Mivel a színvonal rendkívül magas volt, így a bírálatok, vélemények is kerülhettek az udvarias kertelés, „felnőttnek” tekintették a csoport tagjait, a rendezőket, s nyílt és őszinte hangon beszélhették meg a felmerülő problémákat, szakmai jellegű kérdéseket.

Segítette a szakmai bíráló bizottságot az is, hogy a közönség különböző rétegeit magában foglaló — munkahelyeket, iskolákat, szervezeteiket képviselő — *társadalmi zsűri is működött, különdíja rangot képviselt.* Ismerve az amatőr színjátész mozgalom nem egy országos találkozójának, fesztiváljának színvonalát,

Pécsi Nyitott Színpad

Unió Mozgásszín

feszültségek, kérdőjelek szikárabban hagyása helyett.

A *Tatabányai Bányász Színpad* Bohócok-ja méltán aratott közönségsikert. A Bednar darab mintegy ürügyül szolgált arra, hogy a színészek és a rendező ötletparádáját „vezesse elő” az előadás. Kiemelkedő teljesítményt nyújtott a két bohóc szerepében Pápai Ferenc és Török Ferenc. Egyes vélemények szerint az ötletparádé szinte sokkolta a nézőket, alig adva kioldódást, nyugvópontot számukra.

A *Stúdió „K”* A megbékült ellenségek című vásári komédiát játszotta. Az új felállású csoport számukra igencsak megfelelő darabot választott. A Tabarin-komédiát kitűnő térben, jó ritmussal adták elő. Kiemelkedő

Szikáron, következetesen, szinte csak Ivanov drámáját és az ezt behatároló viszonylatokat kutatta. Olyan főszereplővel, aki egyszerre tudta érzékelteni a szinte bomlott érzékenységet és az áldozatot. Kitűnő volt a színészvezetés, nemcsak a főszereplő, hanem a többi szereplővel kapcsolatban is.

A zsűri döntése:

Megosztott nívódíj:

Örkény: Forgatókönyv (Pécs). Rendező: Vincze János.

Öörsi: Széchenyi és az árnyak (Székesfehérvár). Rendezte: Boldizsár Péter.

Küöldíj: Csehov: Ivanov (Metró Sz., Bp.). Rendezte: Mészáros Tamás.

A társadalmi zsűri díja: Bednar:

nyugodt lelkiismerettel vallhatom, a VI. Országos Szakszervezeti Színjátész Találkozó kiemelkedő színvonalú volt. A tizenegy résztvevő csoportból mintegy hat teljesített „profli” szakmai szinten, valódi színházi élményt nyújtva a közönségnek és a szakmának egyaránt. S ez nem kis dolog. A többi előadásért sem kellett senkinek „szégyenkeznie”, saját játszóinak, közönségének fontos, tisztes színvonalon szerepeltek. Külön öröm, hogy egyetlen produkció sem készült „a” fesztiválra, érződött, hogy folyamatos munka és folyamatos bemutatkozások sora áll a színpadok mögött.

Találkozunk 1988-ban!

CSECSŐDI MÁRIA